

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 17P/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321200765
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábellová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4321200765.3

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti o maloleté deti O.: mal. A., nar.: XX.XX.XXXX, mal. H., nar.: XX.XX.XXXX a mal. V., nar.: XX.XX.XXXX, v konaní všetky maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, deti z rodičov: matky - O. O., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, S. a otca neuvedeného; o uloženie výchovného opatrenia, takt

rozhodol:

I. Maloletým deťom O. - A., nar.: XX.XX.XXXX, H., nar.: XX.XX.XXXX a V., nar.: XX.XX.XXXX sa n a r i a d ť u j e výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny Nová Baňa, Moyzesova č. 39, 968 01 Nová Baňa, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov najdlhšie na obdobie 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Matke maloletých detí sa u k l a d á povinnosť:

- spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Nová Baňa a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice,
- zúčastniť sa psychologického poradenstva za účelom obnovenia vzťahu medzi matkou a maloletými deťmi.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd bez návrhu na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice začal konanie o uloženie výchovného opatrenia a nariadenie neodkladného opatrenia u maloletých detí. Ako vyplýva z podnetu ÚPSVaR Levice, tento s rodinou pracuje od roku 2019 kedy bolo nahlásené zanedbávanie mal. V. a H.. Následne ÚPSVaR vykonal šetrenie pomerov v domácnosti matky. Matka počas šetrenia uviedla, že mal. V. od nej uteká k p. O. N. (matka muža, ktorého matka označila za otca mal. V. a mal. H.). Matka v tom čase uviedla, že mal. V. je psychicky labilný a vybavuje pre neho vyšetrenie u psychológa. P. N. uviedla, že matka v minulosti požívala alkoholické nápoje a liečila sa aj v PN Hronovce. Uviedla, že matka sa o mal. V. nezaujíma, chodí ho síce navštevovať, ale nemá k nemu bližší vzťah. Matka opakovane udávala, že výchovu mal. detí nezvláda, deti ju neposlúchajú, je na ne sama. Po smrti starej matky prevzala starostlivosť o mal. A. matka. Matka uvádzala, že mal. A. ju nerešpektuje, uteká z domu a bráva zo sebou aj mal. H.. Matka nezvládla starostlivosť o mal. deti ani po finančnej stránke, v domácnosti na nachádza vždy len malé množstvo potravín (chlieb, maslo), mal. deti utekajú k p. N., kde sa najedia. Matke bolo opakovane poskytnuté poradenstvo ohľadom zamestnania sa a tak zlepšenia svojej finančnej situácie, no napriek tomu tak nespravila a ani neprejavila záujem nájsť si zamestnanie. Matka užívala vo zvýšenej miere alkoholické nápoje, no sama uvádzala, že alkohol pije len keď má depresie. Vzhľadom na vyššie uvedené mal ÚPSVaR LV za to, že s rodinou je potrebné intenzívne pracovať a preto bola rodina zapojená do spolupráce s odborným tímom TENENET o.z. na vykonávanie opatrení OSPODaSK ambulantnou a terénnou formou. Matke bolo opakovane poskytované poradenstvo a sociálna pracovníčka TENENET-u sa zamerala na stabilizovanie finančnej situácie rodiny a podporu rodičovských zručností matky. Zo správy vyplýva, že matka je nezamestnaná a

nemá dostatok finančných prostriedkov na zabezpečovanie potrieb rodiny. Matka nezvláda starostlivosť o mal. H. a V. a s mal. deťmi pracuje školská psychologička. V správe je uvedené, že matka má nízku motiváciu zmeniť svoju aktuálnu finančnú situáciu a nájsť si zamestnanie. Mal. V. je v škole vulgárny, potuluje sa s kamarátmi a po ulici. Matka nemá dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie rodiny, s potravinami jej vypomáhajú známi a priatelia, ktorý jej požičajú aj peniaze. Matka naďalej nezvládla zabezpečovať starostlivosť o mal. deti a preto ÚPSVaR LV zvážil možnosť, že by starostlivosť o mal. deti mohla prevziať pani N., lenže jej zdravotný stav je zhoršený a bytové pomery pani N. nie sú vhodné, pre ďalšie 3 mal. deti. Aj napriek tomu, že istú dobu zabezpečovala starostlivosť o mal. V., mal. dieťa chodilo do školy zanedbané.

2. Z komplexného hodnotenia mal. V. a mal. H. zo dňa 12.10.2020 vyplýva, že mal. deťom je poskytovaná psychologická pomoc zo strany školskej psychologičky. V správe je uvedené, že dvojčatá žijú oddelene, mal. H. žije s matkou a mal. V. s p. N.. Pani N. má vážne zdravotné problémy a nedokáže sa riadne postarať o mal. V.. Mal. V. matku nazýva O., nemá s ňou dobrý vzťah a často hovorí, ako ju nenávidí. V. chodí do školy neupravený, celý týždeň v rovnakom oblečení, je špinavý. Mal. dieťa bolo videné vyučujúcou učiteľkou potulovať sa po vonku a dokonca stál uprostred cesty, kde ho museli obchádzať autá. V komplexnom hodnotení sa ďalej uvádza, že matka sa údajne priznala, že sa živí prostitúciou. Mal. H. spontánne v triede opisuje, aké sexuálne aktivity v domácnosti videl. Obe mal. deti nenosievajú desiatu a nemajú ani peniaze, aby si ju zakúpili. Stalo sa, že boli až do obeda hladné. Spolupráca s matkou je problematická, obe deti chodia do školy samy a zo školy ich matky nikdy nevyzdvihne na čas (niekedy mešká aj 2,3 hodiny). Dvojčatá sú často deprimované, niekedy plačú, kričia, že matka po ne opäť neprišla. Na čas ich vyzdvihne len strýko, ktorý je ale značne pod vplyvom alkoholu. Z komplexného hodnotenia mal. V. a mal. H. zo dňa 18.11.2020 vyplýva, že spolupráca s matkou sa nezlepšila, mal. deti uvádzajú, že matka ich nechce. Obe mal. deti sú zanedbané, mal. H. chodí do školy úplne zavšivavený. Mal. V., ktorý sa zdržiava u pani N., chodí do školy špinavý v rovnakom oblečení, ktoré má na sebe i viac ako týždeň. Zo správy vyplýva, že vyučujúci mali podozrenie, že mal. H. je pod vplyvom psychiatrických liekov, mal. H. uviedol, že na raňajky mal liek - Frontin. Mal. H. bol malátny nereagoval na podnety a bol výrazne utlmený. Matka poprela, žeby sa mala živiť prostitúciou, uviedla, že momentálne má nového priateľa, ktorý jej pomáha a občas urobí nákup potravín. Matka bola konfrontovaná s tým, že ÚPSVaR LV má vedomosť o tom, že požíva alkoholické nápoje, čo odmietla a neskôr priznala, že keď zomrela jej matka, tak v tom čase mala depresie a preto požívala alkohol. V súčasnosti nepožíva alkohol a neberie ani žiadne lieky, nakoľko je tehotná (4. mesiac). Uviedla, že dvojčatá ju poslúchajú, neužívajú žiadne lieky a aj v správaní sa zlepšili. Matka uviedla, že správanie A. je stále rovnaké, údajne má priateľa, neposlúcha ju a vôbec ju nerešpektuje. Dňa 10.02.2021 ÚPSVaR LV telefonicky kontaktovala sociálne pracovníčka mesta Šahy a uviedla, že ju navštívila matka mal. detí. Matka uviedla, že starostlivosť o mal. deti ďalej nedokáže zabezpečovať. Nemá finančné prostriedky na jedlo a kúrenie. Mesto Šahy následne vykonalo šerenie pomerov v domácnosti matky. Šetrením pomerov bolo zistené, že v domácnosti sa nachádzali všetky tri mal. deti. Matka sa sťažovala na zlú finančnú situáciu, pokazené kúrenie a svoj zdravotný stav, nakoľko sa psychicky necíti dobre a preto sa o mal. deti nevie starať. V domácnosti bolo chladno, mal. deti museli byť prikryté dekou. Matka počas šetrenia neprejavila snahu svoju situáciu riešiť, na poradenstvo od sociálnych pracovníčok nereagovala a uviedla, že chce, aby boli mal. deti odobraté. Matka zanedbáva starostlivosť o mal. deti. Mal. A. nechala bez dozoru a v domácnosti, kde sa nekúri. Poradenstvo zo strany ÚPSVaR LV a odborného tímu TENENET ignoruje a neriadi sa poskytnutými radami.

3. Uznesením zo dňa 24.02.2021 pod č.k. 17P/22/2021-53 nariadil tunajší súd neodkladné opatrenie, ktorým odovzdal mal. deti do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Nová Baňa a zároveň uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice zabezpečiť odovzdanie detí do starostlivosti označeného zariadenia. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.03.2021, vykonateľnosť dňa 24.02.2021.

4. Kolízny opatrovník navrhol nariadiť maloletým deťom výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny Nová Baňa na dobu 6 mesiacov. Uviedol, že umiestneniu detí do starostlivosti centra pre deti a rodiny predchádzalo narušenie výchovy v domácom prostredí matky, ktorá nebola schopná zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloleté deti, či už zabezpečením ich primeranej výživy, finančným zabezpečením, stanovením výchovných hraníc, či zodpovedajúcich bytových podmienok. Psychický stav matky je nestabilný, sama potvrdila popíjanie alkoholu vo zvýšenej miere za situácie kedy prepadá depresiám.

5. Súd rozhodol v neprítomnosti matky maloletých detí, ktorá brala termín pojednávania na vedomie, svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnila jej hospitalizáciou, nepožiadala o odročenie pojednávania. K podanému podnetu sa nevyjadřila.

6. Súd vykonaným dokazovaním zistil súd nasledovný skutkový stav: maloleté deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu ich matky, otcovstvo k maloletým deťom určené nie je.

7. Z poslednej správy zo šetrenia pomerov v domácnosti matky bolo zistené, že táto aktuálne žije v spoločnej domácnosti s príbuznými otca jej novonarodeného dieťaťa v rodinnom dome, v ktorom matka s parterom užíva jednu izbu. Z predošlých šetrení pomerov v domácnosti matky vyplynulo, že bytové pomery matky boli pre výchovu maloletých detí vyhodnotené ako nevhodné, v čase šetrenia nemala matka zabezpečené potraviny, obytné miestnosti boli nevykúrené, deti museli byť prikryté dekami.

8. Zo podnetu na prešetrenie pomerov zaslanej základnou školou, ktorú maloleté deti navštevujú vyplýva, že maloletí V. a H. chodia do školy výrazne zanedbaní, v špinavom oblečení, trpia pedikulózou, nemajú zabezpečené raňajky ani desiatu, keďže matka nezaplatila obedy v jedálni, deti sú celý deň hladné. Niekoľkokrát mali podozrenie, že mal. H. je pod vplyvom psychiatrických liekov, ktoré mu nie sú určené. Maloletý bol malátny, nereagoval na podnety, bol výrazne utlmený. Maloletý často opisuje sexuálne aktivity matky, ktorá sa priznala, že sa živí prostitúciou. Spolupráca matky so školou je problematická, maloletí V. a H. chodia do školy sami, zo školy ich matka nikdy nevyzdvihla načas, čo obe deti deprimuje v dôsledku čoho plačú, kričia. Načas ich vyzdvihuje len ich strýko, ktorý je značne pod vplyvom alkoholu.

9. Zo správy zo základnej školy, ktorú navštevuje maloletá A. vyplýva, že dieťa chodí do školy čisté a upravené, stravuje sa v školskej jedálni. Správa sa slušne, je tichá, priateľská. Na vyučovanie má pomôcky zabezpečené, na vyučovanie je pripravená.

10. Z komplexnej správy zaslanej Centrom pre deti rodiny Nová Baňa vyplýva, že všetky maloleté deti do ich zariadenia umiestnené dňom 01.03.2021. Adaptačný proces u maloletej prebehol v norme, ťažšie nadväzuje kontakty, odpovedá stroho, jej vystupovanie je uzavreté. Aktuálne sa nachádza v období pubescencie, je vcelku impulzívna, má sklony k agresivite a hostilite, vykazuje poruchy správania. Má úzkostlivé tendencie depresívne ladenie. Odmieta kontakt s matkou, pozitívny citový vzťah má k partnerovi jej strej matky. K bratom prechováva vágny vzťah vzhľadom na to, že spolu nevyrastali. Maloletý H. je plačlivý, neústupný vykazujúci agresívne sklony, ale menej v porovnaní s maloletým V.m. Jeho adaptácia ešte prebieha, postupne si zvyká na režim zariadenia. Vykazuje známky hyperkinetickej poruchy, možno badať oneskorenie vo vývine motoriky a reči. Školská pripravenosť dieťaťa bola výrazne zanedbávaná, zadaným úlohám rozumie a snaží sa ich svedomito plniť a dokončiť. Matku odmieta, vníma, že ich často nechávala samých, hladných a nadmerne pila. Má vytvorený citový vzťah k obom súrodencom, najmä k bratovi. Maloletý V. komunikuje s matkou najviac, po rozhovoroch s ňou ťažšie zaspáva, budí sa zo sna, máva nočné mory. Maloletý sa v zariadení neadaptoval., má agresívne sklony, ľahko sa vytočí, nedokáže dlhšie udržať pozornosť, je hravý, zvedavý.

11. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely: zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

13. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

14. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

15. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Súd je po vykonanom dokazovaní presvedčený, že je v najlepšom záujme maloletých detí ich ponechanie v dočasnej starostlivosti Centra pre deti rodiny Nová Baňa na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa. V konaní bolo preukázané, že starostlivosť a výchova matky o maloleté deti bola výrazne zanedbávaná a narušená. Matka napriek odbornej pomoci, ktorá jej bola opakovane poskytovaná nebola schopná zabezpečiť primerané bytové podmienky, výživu maloletých detí, či ich hygienu. Maloletí H. a V. chodili do školy zavšivavení, špinaví. Matka nebola schopná zodpovedne hospodáriť a nakladať s financiami, zabezpečiť deťom citový alebo iný stimul v záujme ich rozvoja, čo v konečnom dôsledku preukázateľne viedlo k narušeniu vzájomných citových väzieb matky a detí, ktoré po umiestnení do centra pre deti rodiny kontakt s matkou absolútne odmietali. Z aktuálneho šetrenia pomerov vyplýva, že matka aktuálne nemá vytvorené vhodné podmienky na prevzatie starostlivosti o maloleté deti. Matke sa narodilo ďalšie maloleté dieťa, žije v spoločnej domácnosti s partnerom v jednej izbe rodinného domu vo vlastníctve príbuzných jej partnera. Súdom stanovená lehota šiestich mesiacov je lehotou určenou na sanáciu rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, ktorú by mala matka v prípade, že má skutočne záujme o prevzatie osobnej starostlivosti o maloleté deti využiť na nápravu svojich bytových a osobných pomerov. Sledujúc dosiahnutie účelu nariadeného výchovného opatrenia súd matke uložil povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice ako aj Centrom pre deti a rodiny Nová Baňa ako aj povinnosť zúčastniť sa psychologického poradenstva za účelom obnovenia vzťahu medzi matkou a maloletými deťmi, ktorý je aktuálne ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností výrazne narušený.

17. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v konaní nebol zistený žiadny dôvod, pre ktorý by bolo možné priznať náhradu trov konania niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Proti predmetnému rozhodnutiu nemajú právo podať odvolanie tí účastníci, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.